

Būvniecības valsts kontroles birojs

K.Valdemāra iela 157, Rīga, LV-1013, tālr. 67013302, fakss 67013211, e-pasts pasts@bvkbs.gov.lv

Rīgā

28.06.2015. Nr. 52/355

VSIA „Rīgas cirks”
Reģ.Nr. 40003027789
Merķeļa iela 4
Riga, LV-1050

Informācijai: Kultūras ministrijas valsts
sekretāram **Sandim Voldiņam**
(VSIA „Rīgas cirks” valsts
kapitāla daļu turētāja pārstāvīm)
K. Valdemāra iela 11 a
Rīga, LV-1364

Par ēkas Merķeļa ielā 4, Rīgā tehnisko izpēti

[1] Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – Birojs) atbilstoši Būvniecības likuma 6.¹ panta pirmās daļas 2.punktam nodrošina publisku ēku, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem, ekspluatācijas uzraudzību.

Atbilstoši Būvniecības likuma 21.panta piektajai daļai būvinspektors būves ekspluatācijas uzraudzības ietvaros kontrolē ekspluatācijas atbilstību normatīvajiem aktiem, tai skaitā pārbauda patvalīgas būvniecības esamību un pārliecinās par būves drošumu. Saskaņā ar Būvniecības likuma 21.panta sesto daļu būvinspektors, kontrolējot ekspluatācijā pieņemtas būves drošumu, veic vispārīgu vizuālo apskati, kuras laikā fiksē un novērtē redzamos bojājumus un sagatavo atzinumu.

Būves drošuma kontroles mērķis ir pārliecināties par būves atbilstību Būvniecības likuma 9.panta otrajai daļai, kura noteic, ka visā ekonomiski pamatotajā ekspluatācijas laikā būvei un tās elementiem jāatbilst šādām būtiskām prasībām: 1) mehāniskā stiprība un stabilitāte; 2) ugunsdrošība; 3) higiēna, nekaitīgums un vides aizsardzība; 4) lietošanas drošība un vides pieejamība; 5) akustika (aizsardzība pret trokšņiem); 6) energoefektivitāte; 7) ilgtspējīga dabas resursu izmantošana (turpmāk – būves būtiskās prasības).

[2] Biroja būvinspektors 2015.gada 28.maijā apsekoja cirka ēku Merķeļa ielā 4, Rīgā (kadastra apzīmējums 0100 005 0014 001; turpmāk – Ēka), un tajā pašā datumā sagatavoja atzinumu Nr.52-1/201 par publiskas ēkas ekspluatācijas pārbaudi (turpmāk – Atzinums).

[3] Par būves uzturēšanu ekspluatācijas laikā saskaņā ar Būvniecības likuma 21.panta ceturto daļu atbild būves īpašnieks. Minētā tiesību norma noteic, ka būves īpašnieks nodrošina būves un tās elementu uzturēšanu ekspluatācijas laikā, lai tā atbilstu būtiskām prasībām. Saskaņā ar

SANEMTS
Kultūras ministrija
30-06-2015
Nr. 3782

Būvniecības likuma 19.panta pirmo daļu būves īpašnieks likuma izpratnē ir arī publiskai personai piederošas vai citas būves tiesiskais valdītājs. Par nekustama īpašuma īpašnieku saskaņā ar Civillikuma 994.panta pirmo daļu atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodajās nodalījuma Nr.13614 datiem Ēkas īpašnieks nav ierakstīts zemesgrāmatā. Tomēr saskaņā ar VSIA „Rīgas cirks” 2014.gada pārskatu Ēka ir iekļauta VSIA „Rīgas cirks” pamatlīdzekļos, VSIA „Rīgas cirks” 2014.gadā ir veikusi ieguldījumus tās uzturēšanai un Ēka tiek izmantota VSIA „Rīgas cirks” funkciju nodrošināšanai. Līdz ar to par Ēkas tiesisko valdītāju ir atzīstama VSIA „Rīgas cirks”, reģ.Nr.40003027789 (turpmāk arī – Ēkas valdītājs).

Būvniecības likuma 21.panta septītā daļa noteic, ka būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros, ņemot vērā atzinumā konstatēto, birojs atbilstoši tā kompetencei var pieņemt vienu vai vairākus no normā paredzētajiem lēmumiem: 1) uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko izpēti; 2) uzdot novērst konstatēto bīstamību; 3) aizliegt būves ekspluatāciju līdz bīstamības novēšanai; 4) ja būve vai atsevišķa telpa tiek izmantota neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam, — aizliegt būves vai atsevišķas telpas ekspluatāciju un uzdot atjaunot iepriekšējo stāvokli.

Nemot vērā minēto un atbilstoši Administratīvā procesa likuma 27.panta pirmajai daļai, par šī lēmuma adresātu, attiecībā uz kuru šis lēmums tiek izdots, ir nosakāms Ēkas valdītājs.

[4] Administratīvā procesa likuma 59.panta pirmā daļa noteic, ka pēc administratīvās lietas ierosināšanas iestāde iegūst informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama, lai pieņemtu attiecīgo lēmumu.

Birojs ir konstatējis, ka Ēka ir nodota ekspluatācijā un tiek izmantota kā cirka ēka, līdz ar to tās ekspluatācijas uzraudzība saskaņā ar Būvniecības likuma 6.¹ panta pirmās daļas 2.punktu piekrīt Birojam. Ēka ir arī valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (piešķirtais aizsardzības numurs 7637). Rīgas tehniskās universitātes Ēku un inženiertehnisko būvju diagnostikas Zinātniski pētnieciskā laboratorija 2006.gadā par Ēku ir sniegusi atzinumu, kurā, cita starpā, secināts, ka trīs gadu laikā bija jāuzsāk Ēkas kapitāla rekonstrukcija.

Biroja būvinspektora veiktajā Ēkas apsekošanā piedalījās VSIA „Rīgas cirks” valdes locekle Lolita Lipinska un saimniecības daļas vadītājs Vilnis Nerets. Apsekošanā konstatēts, ka Rīgas tehniskās universitātes ieteiktā Ēkas rekonstrukcija (pārbūve) nav veikta. Veicot Ēkas apsekošanu, Biroja būvinspektors, cita starpā, konstatēja vairākus būtiskus defektus Ēkas daļas un konstrukcijās, kas ietekmē ēkas drošumu un veido neatbilstību būves būtiskajai prasībai – mehāniskā stiprība un stabilitāte. Šie defekti ir:

- 1) Ēkas jumta koka konstrukcijas vietām ir satrupējušas;
- 2) Ēkas jumta koka konstrukcijas detaļas slodzes ietekmes rezultātā vietām ir izliekušās un lūzušas;
- 3) Ēkas mūra visu stāvu iekšējās sienās ir plāsas, izlauzti caurumi;
- 4) durvju, logu un citu aili pārsedzes vietām ir plīsušas un mehāniski bojātas;
- 5) Ēkas fasādē ir būtiskas plāsas un nobides no vertikālās ass;
- 6) virs jumta ķimeņa esošie skursteņi gali ir sadrupuši un bīstami;
- 7) Ēkas trešajā stāvā atrodas nezināmas izcelsmes gāzbetona bloki, kas rada papildu slodzi uz pārsegumu.

Nemot vērā konstatētos Ēkas un tās elementu defektus, būvinspektors Atzinumā ir norādījis, ka Ēkas konstruktīvo elementu tehniskais stāvoklis kopumā nav drošs un, lai precīzi noteiktu Ēkas nesošo konstrukciju tehniskā izpēte, kurā papildus izvērtējams: 1) 2015.gada 19.martā Ēkā notikušā ugunsgrēka ietekme uz Ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti; 2) pie Ēkas fasādes piestiprināto trolejbusa vadu ietekme uz Ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti, ņemot vērā to radīto papildu statisko un dinamisko slodzi; 3) skatītāju tribiņu tehniskais stāvoklis; 4) Ēkas iekštelpās ierikoto inženiertīklu atbilstība elektroinstalācijas un ugunsdrošības prasībām.

Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmā daļa noteic, ka, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta viedokli un argumentus šajā lietā. Saskaņā ar minētā panta otrās daļas 3.punktu personas viedokļa un argumentu noskaidrošana nav nepieciešama, ja no gadījuma būtības izriet, ka personas viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta.

Nemot vērā konstatētos Ēkas konstrukciju defektus un Ēkas notiekošo ekspluatāciju, nepieciešams nekavējoties izpētīt Ēkas tehnisko stāvokli, lai, balstoties uz tās rezultātiem, varētu lemt par Ēkas turpmāko ekspluatāciju. Lai noskaidrotu Ēkas bīstamību, tās tehniskā izpēte ir jāveic neatkarīgi no Ēkas valdītāja viedokļa šajā jautājumā, jo viedokļa sniegšana nevar mainīt būvinspektora konstatētos Ēkas konstrukciju defektus.

2015.gada 28.maijā Atzinums ir izsniegt VSIA „Rīgas cīrks” valdes loceklei Lolitai Lipinskai.

[5] Būvniecības likuma 21.panta septītās daļas 1.punkts noteic, ka būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros, nemot vērā atzinumā konstatēto, birojs atbilstoši tā kompetencei var uzdot veikt būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehnisko izpēti. Tātad izdošanas un saturs ziņā Birojam ir deleģētas tiesības, nevis pienākums izdot administratīvo aktu. Līdz ar to saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 65. un 66.pantu Birojam ir jāizvērtē administratīvā akta izdošanas un saturs lietderība.

Birojs konstatē, ka lēmuma izdošana ir nepieciešama, lai nodrošinātu, ka ekspluatācijā tiek izmantota Ēka, kas atbilst būtiskai prasībai – mehāniskā stipriņa un stabilitāte.

Šis lēmums ir vērts uz to, lai nodrošinātu Ēkas atbilstību būtiskajām prasībām, jo Atzinumā ir norādīti Ēkas konstrukciju defekti, kuru ietekmi uz drošumu var noskaidrot tikai veicot Ēkas tehnisko izpēti. Ēkas tehniskā stāvokļa izpēte un iespējamās bīstamības novēršana izskatāmājā gadījumā nav iespējama ar citiem līdzekļiem, kas nebūtu lēmuma izdošana saskaņā ar Būvniecības likuma 21.panta septīto daļu un mazāk ierobežotu Ēkas valdītāja intereses, jo, pienākums veikt tehnisko izpēti ir uzliekams, vienīgi pieņemot attiecīgu lēmumu.

Atzinumā norādītie Ēkas konstrukciju defekti ir konstatēti plašā Ēkas daļā un skar Ēkas sienas, pārsegumus un jumtu un ietekmē visu ēkas stipriņu un stabilitāti. Līdz ar to ir jāveic visu Ēkas nesošu konstrukciju tehniskā izpēte. Ēkas konstrukciju tehniskā izpēte veicama saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu LBN 405-01 „Būvju tehniskā apsekošana”, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2001.gada 16.oktobra noteikumi Nr.444 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-01 „Būvju tehniskā apsekošana””.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 68.panta otrās daļas 1. un 2.punktu un šī paša panta trešo daļu, lai nodrošinātu lēmuma izpildes iespējamību un sasniegtu šī lēmuma mērķi – noskaidrot Ēkas tehnisko stāvokli un veicamos pasākumus, lai tā atbilstu būves būtiskām prasībām un būtu droša tās ekspluatācija, Birojam ir jānosaka terminš, kādā veicama Ēkas tehniskā izpēte. Nemot vērā izpētāmo Ēkas plāšību, kā arī Atzinumā norādīto izpētāmo Ēkas elementu apjomu, Biroja ieskatā atbilstošs tehniskās izpētes terminš ir divi mēneši no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Nemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Būvniecības likuma 6.¹ panta pirmās daļas 2.punktu, 21.panta ceturto daļu un septītās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 68.panta otrās daļas 1.punktu, kā arī Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 145.1.apakšpunktu, Birojs

nolēma:

uzlikt Ēkas valdītājam pienākumu divu mēnešu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas veikt Ēkas nesošo konstrukciju tehniskā stāvokļa izpēti, t.sk. pārbaudot Biroja konstatēto Ēkas konstrukciju defektu ietekmi uz Ēkas drošumu, un iesniegt Birojā tehniskās apsekošanas atzinumu (atzinumā

jābūt norādītiem veicamajiem pasākumiem, lai nodrošinātu drošu Ēkas turpmāko ekspluatāciju atbilstoši Ēkas lietošanas veidam un novērstu Ēkas un tās ekspluatācijas bīstamību).

Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, un to var apstrīdēt Biroja direktoram viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas (Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmā daļa, 76.panta pirmā un otrā daļa, 77.pants, 79.panta pirmā daļa un Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumu Nr. 576 „Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums” 13.punkts). Lēmumu paziņo atbilstoši Paziņošanas likumam (Administratīvā procesa likuma 70.panta otrā daļa), kura 8.panta trešā daļa noteic, ka dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Birojs informē, ka atbilstoši Būvniecības likuma 21.panta desmitajai daļai šis lēmums izpildāms nekavējoties un tā apstrīdēšana neaptur tā darbību.

Kontroles departamenta direktora p.i.

M.Demme

I.Grūbe, 67013329
Inesis.Grube@bvkb.gov.lv